

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: FRANCUSKA

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Pariz
Broj stanovnika: 63,4 miliona
Površina: 632 834 km²
Valuta: EUR
Stopa nezaposlenosti: 7,8% (2008)

2. Viza – opšte informacije

Strano lice koje ulazi u Francusku mora imati važeću putnu ispravnu, kao i vizu ili boravišnu dozvolu.

Tipovi viza

Francuski nadležni organi mogu izdati četiri tipa vize. Tip vize naznačen je na nalepnici vize u posebnom odeljku i obeležen je slovima A, B, C ili D.

Aerodromska tranzitna viza – tip A

Ova viza omogućava stranim licima kojima je potrebna da se zadrže na međunarodnom tranzitnom području aerodroma dok čekaju vezu za let, ali im ne dozvoljava ulazak u zemlju.

Albanski državljani moraju imati aerodromsku vizu (tip A) radi tranzita kroz Francusku. Državljanima Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Crne Gore i Srbije ne podleže obavezi posedovanja vize tipa A.

Tranzitna viza – tip B

Ova viza daje pravo stranom licu koje putuje iz jedne zemlje u drugu da prođe kroz teritoriju Šengena. Tranzitna viza se može izdati jedino ukoliko strano lice dokaže mu je dozvoljen ulazak u narednu zemlju odredišta nakon njegovog boravka na području Šengena. Tranzitna viza se izdaje za jedan ili dva prolaska, a u izuzetnim slučajevima i za višestruki tranzit, pod uslovom da nijedan od prolazaka kroz zemlju ne premašuje broj dana naznačen na nalepnici vize u odeljku o dužini boravka. Po zakonu, tranzitne vize se ne izdaju na period duži od 5 dana.

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske Federalne Kancelarije za Migracije i Nemačke Federalne Kancelarije za Migracije i Izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

Kratkoročna viza – tip C

Ova viza omogućava stranom licu da uđe i ostane na teritoriji Šengena radi turističkih, poslovnih, ličnih ili bilo kojih drugih vrsta poseta ili sličnih razloga ulaska. Kratkoročna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka u zemlju gde niti jedna neprekidna poseta niti ukupno trajanje više uzastopnih poseta ne smeju biti duže od 90 dana u periodu od 6 meseci od dana prvog ulaska.

Na osnovu Sporazuma o Viznim olakšicama i Readmisiji između EU i Albanije, Bosne i Hercegovine, državljanima ovih zemalja i dalje je potrebna Šengen viza tipa C da bi ušli u Francusku; međutim oni koriste povlasticu smanjene takse za obradu viza (35 EUR umesto 60 EUR). Mnoge kategorije podnosioca zahteva (članovi porodica državljanina koji zakonski borave u zemlji, studenti i penzioneri, novinari, i sl.) sada takođe mogu dobiti besplatne vize. Za određene kategorije lica, npr. poslovne ljude, studente i novinare, potrebna dokumentacija je pojednostavljena. Određene kategorije čestih posetilaca (uljučujući poslovne ljude, novinare, studente, predstavnike civilnog društva) dobiće vizu sa više ulazaka sa dužim rokom važenja a vlasnici diplomatskih pasoša biće oslobođeni obaveze imanja vize.

30. Novembra 2009.godine Evropska Unija je ukinula vize za građane Srbije koji putuju u zemlje Šengenskog prostora. Od 19. decembra 2009. godine građani Srbije, osim onih koji žive na Kosovu, kao i građani Crne Gore i Makedonije će putovati bez viza. Novi vizni režim će se primeniti na sve vlasnike biometrijskih pasoša, koji sada mogu da putuju u šengenski prostor i borave najduže 90 dana u periodu od šest meseci. Oni će moći da posete bilo koje zemlje kao turisti i da borave najduže tri meseca u bilo koje doba godine. To znači da tri meseca posle ulaska na teritoriju zemlje u šengenskoj zoni moraju privesti kraju svoj boravak i sačekati tri meseca pre ponovnog turističkog ulaska na tri meseca, prema režimu slobodnog kretanja bez graničnih kontrola. Za građane Srbije koji nameravaju da ostanu duži period od 90 dana i da rade i dalje će biti potrebna viza, kao i radna dozvola.

Šengen prostor je sastavljen od 28 evropskih država, kome pripadaju sve zemlje članice EU, osim Velike Britanije i Irske, a uključujući Norvešku, Švajcarsku i Island.

Pogledajte detalje na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0085:0095:EN:PDF> (za Albaniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0097:0107:EN:PDF> (za Bosnu i Hercegovinu)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0125:0135:EN:PDF> (za Bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0137:0147:EN:PDF> (za Srbiju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0109:0119:EN:PDF> (za Crnu Goru)

Dugoročna viza – tip D

Omogućava vam ostanak na teritoriji Francuske na period duži od 3 meseca.

Uslovi za dobijanje dugoročne vize su sledeći (svaki od njih zahteva posebnu proceduru i dokumentaciju):

- Za školovanje u Francuskoj
- Maloletna lica koja su na školovanju/studiranju
- Roditelj ili baba ili deda francuskog državljanina (ili stranog lica koje je u braku sa francuskim državljaninom) koji je pod njegovim staranjem
- Roditelj ili baba ili deda francuskog državljanina (ili stranog lica u braku sa francuskim državljaninom) koji nije pod njegovim staranjem (moraju da pruže dokaze o postojanju finansijskih sredstava i smeštaju za samostalno izdržavanje)
- Roditelj ili baba ili deda francuskog državljanina (ili stranog lica koje je u braku sa francuskim državljaninom) koji je "u poseti" i obavezao se da neće izvoditi profesionalne aktivnosti u Francuskoj
- Radi spajanja sa partnerom koji je francuski državljanin
- Radi sklapanja braka sa francuskim državljaninom

- Zaposleni u Francuskoj

Gde se podnosi zahtev?

Ambasada u Albaniji

14 Skenderbeg - Tirana

Tel: [355] (4) 223 37 50

Website : <http://www.ambafrance-al.org>

E-mail : ambafrance.tr@adanet.com.al

Ambasada u Bosni i Hercegovini

Ulica Mehmed Bega Kapetanovica -Ljubusaka 18- 71000 Sarajevo

Tel: [387] (33) 282 050

Website : <http://www.ambafrance.ba>

E-mail : ambsarajevo.PRESSE@diplomatie.gouv.fr

Ambasada u Hrvatskoj

Adresa : Hebrangova 2, 10 000 Zagreb

Tel : 00 (385) (1) 48 93 600

Website: <http://www.ambafrance.hr/>

E-mail: presse@ambafrance.hr

Ambasada u Makedoniji

Salvador Allende 73 - 1000 Skopje

Tel: [389] (2) 324 43 00

website: <http://www.ambafrance-mk.org/>

E-mail : franamba@mt.net.mk

Ambasada u Crnoj Gori

Atinska 35 - 81000 Podgorica

Tel: [382] 81 655 348

E-mail: france@cg.yu

Ambasada u Srbiji

Ulica Pariska 11 - 11000 Belgrade

Tel: [381] 11 302 35 00

Internet : <http://www.ambafrance-srb.org>

E-mail : ambafr_1@eunet.yu

* Za zakazivanje termina za predaju zahteva, pozovite kol centar na 0800 123 124, od ponedeljka do petka između 07 i 14 časova.

3. Imigracija radi zaposlenja

Francuski Zakon o Migraciji i Integraciji iz 2006. godine ima za cilj da osavremeni francuski imigracioni sistem dajući vladi nova ovlašćenja u cilju stimulisanja visoko-kvalifikovane migracije u geografske zone Francuske koje karakterišu poteškoće u zapošljavanju. Strana lica koja poseduju kvalifikacije koje mogu interesovati francuske poslodavce u označenim područjima dobiće **vizu za kvalifikovana i talentovana lica**, koja važi tri godine. Vlada će izdati ovakvu vizu samo kvalifikovanim imigrantima iz zemalja u razvoju ukoliko zemlja iz koje dolaze ima potpisan sporazum o zajedničkom razvoju sa Francuskom ili ukoliko dotični imigrant pristane da se vrati u svoju zemlju porekla u roku od šest godina.

Pored toga, Francuska pospešuje dolazak **upravljačkih kadrova viših nivoa** i njihovih porodica u kao stalnih radnika. Za ciljne grupe radi se o pojednostavljivanju administrativnog procesa, ubrzanja izdavanja boravišnih dokumenata i radnih dozvola kao i olakšavanje pristupa zaposlenju njihovim supružnicima.

Privremena radna dozvola (A.P.T.) može se izdati stranim licima koja su pozvana na rad na period koji prvobitno ne prelazi jednu godinu a koja obavljaju posao koji je po svojoj prirodi i u datim okolnostima privremen. Pod uslovom da situacija u geografskoj oblasti to ne sprečava, ovaj proces omogućava stranim licima koja nisu u poziciji da se prijave za status stalnog zaposlenja da privremeno rade plaćen posao u okviru francuske teritorije (lica na obuci-pripravnici, istraživači, naučnici, umetnici, radnici dodeljeni francuskoj filijali kompanije od strane matične kompanije, i sl.).

Radnici za stalno zaposlenje regrutuju se na inicijativu francuskih poslodavaca koji samostalno kontaktiraju strane kandidate. Ipak, zaposlenje je moguće samo ukoliko u Francuskoj nema raspoloživih kvalifikovanih radnika. La Direction Départementale du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle (D.D.T.E.F.P. – lokalno odeljenje za zapošljavanje) zatim proučava zahteve za dovođenje stranih radnika koje su podneli poslodavci pojedinačno za svaki slučaj. U zemljama gde Nacionalna služba za prijem stranaca i migracije (ANAEM) ne postoji, radnici dobijaju vizu i potpisani ugovor u francuskom konzulatu u zemlji stanovanja. Obavezni [lekerski pregled](#) se obavlja po dolasku u Francusku od strane regionalne delegacije nadležne službe ANAEM. Po dolasku u Francusku služba ANAEM traži od svih radnika da potpišu Contrat d'accueil et d'intégration (CAI) sa državom, kako bi se olakšala njihova kulturna i lingvistička integracija u Francusku. Za više informacija o potrebnoj dokumentaciji za radne vize pogledajte: <http://www.ambafrance-srb.org/spip.php?article1190>.

Nedostaci na tržištu rada očekuju se u oblasti pravnog savetovanja, revizije, menadžera ljudskih resursa, stručnjaka informacionih tehnologija, trgovačkih stručnjaka u svim oblastima, vaspitača u dečjim vrtićima i pomoćnika u domovima, pomoćnika i higijeničara u domaćinstvu i na radnom mestu, u privatnom i javnom sektoru.

Lista web adresa sa poslovima u Francuskoj:

http://europa.eu/youth/working/finding_a_job/index_fr_en.html

Nacionalna služba za zapošljavanje u Francuskoj: <http://www.anpe.fr/>

<http://www.emploi.org/>

<http://www.apecita.com/>

<http://www.centraljob.fr/>

Lista privatnih agencija za zapošljavanje za privremeni rad: http://www.prisme.eu/Web_Accueil/Index.aspx.

[Napomena: navedeni linkovi su SAMO na francuskom jeziku]

<http://www.4icj.com/reviews/9098.htm>

<http://www.learn4good.com/jobs/language/english/list/country/france/>

<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=en>

4. Imigracija radi školovanja

Strani studenti koji planiraju da studiraju u Francuskoj na više od šest meseci moraju pribaviti dugoročnu vizu sa oznakom *étudiant*. Studentima se preporučuje da obezbede upis na Univerzitet pre podnošenja zahteva za vizu kako bi im viza važila za čitav period studiranja. Francuske vize ne mogu se produžiti u Francuskoj. Međunarodni studenti koji borave u Francuskoj više od tri meseca moraju pribaviti studentsku boravišnu dozvolu (koja se razlikuje od vize) u roku od dva meseca od svog dolaska u Francusku. Studentske vize se automatski obnavljaju bez obzira na državljanstvo studenta, ukoliko on može da dostavi dokumentaciju potrebnu za opravdanje nastavka školovanja. Za više informacija posetite:

<http://www.edufrance.fr/en/a-etudier/etudes05-1.htm>. Informacije o vizama možete dobiti na web stranici francuske ambasade na: <http://www.ambafrance-srb.org/spip.php?article1190#Studenska-viza>.

Postoji više načina na koje možete pribaviti sredstva koja će vam pomoći da finansirate vaš boravak: stipendije, rad, itd. Da biste radili u Francuskoj za vreme školovanja ne treba vam radna dozvola ukoliko imate boravišnu dozvolu. Vlada Francuske svake godine dodeljuje stipendije za studente i istraživače koji dolaze u Francusku i to uglavnom za master studije ili za napredne studije/istraživanja. Više informacija o raspoloživim stipendijama u Francuskoj možete naći na: http://www.edufrance.fr/PDF_INFO/TravailBourse_EN.pdf.

Svi strani studenti imaju pravo da rade za vreme školovanja u Francuskoj pod uslovom da su upisani u obrazovnu ustanovu koja im daje pravo na studentsko osiguranje u okviru francuskog nacionalnog sistema za zdravstveno osiguranje (*Sécurité Sociale*) i ukoliko imaju boravišnu dozvolu ako nisu državljani EU. Francusko zakonodavstvo sada daje pravo stranim studentima da rade maksimalno 964 sati godišnje, sa garantovanim minimalnom zaradom koja iznosi €8,44 bruto na sat (bez odbijenih prosečnih 20% za doprinose socijalnog osiguranja). Studentima više nije potrebno da pribave privremenu dozvolu za rad (*autorisation provisoire de travail - APT*) da bi radili honorarno za vreme školovanja.

Među 150 najboljih evropskih univerziteta, 2007. godine nalazilo se 10 francuskih univerziteta:

- Ecole Normale Supérieure, PARIS: <http://www.ens.fr/>
- École Polytechnique: <http://www.polytechnique.fr/>
- Ecole Normale Supérieure de LYON: <http://www.ens-lyon.eu/web/nav/>
- Université Pierre-et-Marie-Curie – PARIS : <http://www.upmc.fr/FR/info/00>
- Université Louis Pasteur – STRASBOURG: <http://www-ulp.u-strasbg.fr/>
- Sciences Po PARIS: <http://www.sciences-po.fr/portail/>
- Université Paris-Sud, PARIS XI: <http://www.u-psud.fr/fr/index.html;jsessionid=3CB25836E8F31C532BF308744DECC70A>
- Université Joseph-Fourier, GRENOBLE I: <http://www.ujf-grenoble.fr/>
- Université Paris-Sorbonne (PARIS IV): <http://www.paris4.sorbonne.fr/fin/>
- Univerzitet MONPELJE II – Prirodne nauke <http://www.univ-montp2.fr/>

Za informacije o programima za strane studente posetite: http://www.edufrance.fr/fr/fsearch/etudes03-1_EN.htm.

5. Boravišna dozvola

Ukoliko planirate da ostanete u Francuskoj duže od tri meseca, morate podneti zahtev za boravišnu dozvolu. Sve potrebne informacije o različitim tipovima boravišnih dozvola mogu se dobiti u Ambasadi Francuske u vašoj zemlji (npr. u Srbiji, <http://www.ambafrance-srb.org/spip.php?rubrique270>). Važna napomena je da sva potrebna dokumenta za zahtev za boravišnu dozvolu moraju biti prevedena na francuski jezik.

6. Procedura dobijanja azila

ANAEM je zadužen za pružanje mogućnosti sklapanja ugovora o integraciji i akomodaciji sa vladom bilo kom stranom licu kome je odobreno da se naseli u Francuskoj na trajnoj osnovi. Prema zakonu o Imigraciji i integraciji od 24. jula 2006. svako strano lice kome je odobren boravak u Francuskoj po prvi put starosti između šesnaest i osamnaest godina i koje želi da tu boravi mora da se pripremi za svoju integraciju u francusko društvo. Zakon definiše uslove pod kojima strano lice koje je sklopilo integraciono-akomodacioni ugovor uživa korist od mera koje su napravljene kako bi olakšale njegovu integraciju kao i obaveze koje je preuzeo u tu svrhu. Ovaj ugovor se pravi i prezentuje od strane ANAEM i potpisuje ga prefekt sa tog geografskog područja koji je nadležan za izdavanje boravišne dozvole. Migranti koji žele da se prijave za azil u Francuskoj moraju znati da je ugovor o integraciji i akomodaciji obavezan; građanska obuka je obavezna; migrant mora da pohađa informativne sesije o životu u Francuskoj koje su prilagođene potrebama; ukoliko

jezičke veštine migranta (pisane i govorne) nisu dovoljne, migrant mora da pohađa kurs jezika (maksimum 400 sati); učenje jezika potvrđuje DILF (diploma o uvodu u francuski jezik) a ukoliko se proceni da je migrantovo poznavanje jezika dovoljno ANAEM mu izdaje potvrdu o oslobađanju obaveze učenja jezika (AMDFL).

7. Spajanje porodica

Novi Zakon o imigraciji i integraciji iz 2006. godine želi da se postara o tome da imigranti poštuju francuske vrednosti, da unapredi njihovu integraciju u francusko društvo, i da se bori protiv prinudnih i poligamnih brakova kao i da definiše uslove spajanja porodica. Strano lice, članovi porodice francuskog državljanina (supružnik, deca do 18 godina ili deca koje roditelji i dalje izdržavaju, roditelji deteta francuskog državljanina ili izdržavani preci) mogu u određenim okolnostima doći da žive u Francuskoj i da im se odobri boravišna dozvola. Strana lica koja su živela u Francuskoj najmanje 18 meseci i koja imaju boravišnu dozvolu koja važi najmanje godinu dana mogu po osnovu spajanja porodica da zatraže da njihovi supružnici ili deca ispod 18 godina budu primljena u Francusku. ANAEM pomaže podnosiocima zahteva za spajanje porodica u čitavom procesu podnošenja zahteva. Nakon provere stambenih uslova i gde je to moguće i prihoda, i nakon što Prefekt donese pozitivnu odluku, ANAEM inicira postupak admisije i organizuje pre-admisione sastanke da bi se pripremio dolazak porodica u najboljim mogućim uslovima. Kada porodica stigne u Francusku ANAEM organizuje obavezni preventivni i savetodavni [lekarski pregled](#) i predlaže potpisivanje [Ugovora o dorodošlici i integraciji](#) da bi se olakšala admisija na nacionalnu teritoriju. Od 2006. godine vreme boravka podnosioca zahteva je povećano sa 12 na 18 meseci, a supružnik-korisnik ovih prava ne sme biti mlađi od 18 godina. Svi prihodi podnosioca zahteva i prihodi njegovog supružnika uzimaju se u razmatranje izuzev dečijeg dodatka i ostalih dodataka koji se primaju. Stanovanje: ujedinjenje porodice može se uskratiti ukoliko do datuma stizanja porodice u Francusku podnosilac zahteva nema dom koji se smatra prikladnim za porodicu koja živi u istoj geografskoj oblasti. U slučaju razvoda boravišna dozvola koja je odobrena supružniku-stranom licu može se opozvati ili se njeno obnavljanje može uskratiti na tri godine nakon odobrenja dozvole za boravak u Francuskoj.

Sva potrebna dokumenta i informacije mogu se naći na web stranici francuske ambasade na: <http://www.ambafrance-srb.org/spip.php?article1190>.

8. Sistem zdravstvene zaštite

Ukoliko ste stanovnik Francuske, morate izdvajati finansijski doprinos za sopstveno zdravstveno osiguranje. Ukoliko ste **zaposleni**, uplate za zdravstveni sistem a u mnogim slučajevima i *mutelle* biće vam automatski odbijene od plate. Takođe, vaš poslodavac je u obavezi da vam obezbedi broj francuskog socijalnog osiguranja što će vam omogućiti povraćaj lekarskih troškova u okviru obaveznog sistema doprinosa i refundacije, koji se naziva *régime obligatoire*. Takođe će vam se izdati *carte vitale* ukoliko ste **samozaposleni**, a gde ćete se registrovati za plaćanje zdravstvenog i drugih davanja za socijalno osiguranje zavisi od profesionalne delatnosti kojom se bavite. To može biti u URSSAFF (*Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales* - www.urssaf.fr), local chambre de commerce, local chambre de métiers, *Maison des artistes* (www.lamaisondesartistes.fr) ili AGESEA (*Association pour la gestion de la sécurité sociale des auteurs* - www.agessa.org.)

9. Sistem socijalnog osiguranja

Kao stanovnik Francuske imate pravo na povlastice socijalnog osiguranja u Francuskoj. Kao radnik u Francuskoj uplaćujete doprinos u francusko socijalno osiguranje. Francuski sistem socijalnog osiguranja je jako kompleksan i čini ga preko dvadeset organizacija od kojih se svaka bavi naplatom i raspodelom doprinosa za različite programe socijalne pomoći. Kao zaposleno lice, doprinosi za vaše socijalno osiguranje odbijaće vam se od dohotka i biće naznačene na platnom izveštaju (bulletin de paie). URSSAF je glavna organizacija zadužena za doprinose mada postoje i druge. Od vaših doprinosa za socijalno osiguranje u Francuskoj

finansiraju se programi socijalne pomoći kao što su pomoć za nezaposlene, osnovna zdravstvena zaštita, državne penzije i dečiji dodatak na koje takođe imate pravo kao stanovnik Francuske. Vaš poslodavac objasniće vam detaljno ove standardne doprinose a može vam ponuditi i dodatno zdravstveno osiguranje (mutuelle), koje se odbija od dohotka. Određene kategorije stanovništva potpadaju pod različite režime, npr. ako ste samozaposleni ili penzionisani. Važno je obratiti se relevantnim organima radi procene vaše situacije za doprinose ili beneficije. Ukoliko imate prava na socijalno osiguranje izdaje vam se registarski broj i karton - **carte vitale** se izdaje osiguranom radniku i sadrži spisak članova porodice koji su na taj način osigurani. Francuska ima obavezni sistem socijalnog osiguranja koji pokriva penziona, nezaposlenost i državno zdravstvo. Ako dolazite u Francusku kao emigrant, zaposleni ste i plaća vas vaša kompanija u Francuskoj za formalnosti će se pobrinuti vaša kompanija a vi ćete izdvajati doprinos i imati pravo na socijalno osiguranje kao i francuski državljanin. Ako dolazite u Francusku na privremeni rad postoji mogućnost osiguranja na osnovu sporazuma o socijalnom osiguranju između vaše zemlje porekla i Francuske (npr. zemlje EU i SAD) i u tom slučaju će se vaša kompanija pobrinuti za formalnosti mada ćete takođe morati da se prijavite kod lokalne kancelarije za socijalno osiguranje. Treba proveriti kod ambasade u vašoj zemlji porekla o postojanju sporazuma o socijalnom osiguranju sa Francuskom.

10. Stanovanje

Akcija centralne vlade ima nameru da stimuliše različite vidove stanovanja: od kuća do stanova, u gradskim i seoskim sredinama, u društvenom kao i u privatnom sektoru; svako domaćinstvo mora biti u mogućnosti da pronađe dom koji može sebi da priušti i koji odgovara njegovim potrebama. Sve ukupno, više od tri četvrtine od oko 300,000 stanova sagrađenih u Francuskoj svake godine su od državne pomoći. Postoji gornja granica prihoda za podnosiocima zahteva za društvene stanove (koja određuje njihovu kandidaturu za ovakve vrste stanova) i maksimalna visina kirije koja postavlja gornju granicu za stanodavce. Ove granice se postavljaju na nacionalnom nivou za različite tipove domaćinstava i porodica a zatim se prilagođavaju prema geografskom mestu. Trenutna granica prihoda omogućava pristup društvenim stanovima dvema trećinama stanovništva. Dok Služba za društvene stanove koristi građevinsku pomoć (*aide à la pierre*), stanari sa malim prihodima mogu dobiti specijalnu novčanu nadoknadu (APL - *aide personnalisée au logement* or AL - *allocation logement*). Nadoknada pokriva celokupnu ili deo stanarine u zavisnosti od raspoloživog prihoda stanara i vrste domaćinstva i porodice.

Za više informacija o stanovanju i kirijama u Francuskoj pogledajte:

<http://www.justlanded.com/english/France/Topics/Housing-Rentals>.

11. Priznavanje diploma

Pošto ne postoji pravni ekvivalent diploma stečenih izvan Francuske i francuskih diploma, služba ENIC-NARIC pruža informacije o priznavanju stranih diploma u Francuskoj i izdaje sertifikate koji imaju oznaku nivoa obrazovanja na osnovu kojih je moguće priznavanje nivoa obrazovanja stečenog u zemlji izdavanja. Za više informacija o procedurama za priznavanje stranih akreditiva, procedurama za pristupanje regulisanim profesijama za vlasnike stranih diploma-akreditiva, posetite: <http://www.education.gouv.fr/pid266/venir-etudier-en-france.html>, i <http://www.ciep.fr/enic-naricfr/>.

12. Službe za pružanje podrške

ANAEM - Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des Migrations - <http://www.anaem.social.fr/>.

Direction de la population et des migrations (DPM) - <http://www.travail-solidarite.gouv.fr/>.

OFPRO - Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides - <http://www.ofpra.gouv.fr/>.

Commission des Recours des Réfugiés (CRR) - <http://www.commission-refugies.fr/>.

Tribunaux administratifs - <http://www.conseil-etat.fr/>.

Conseil d'Etat - <http://www.conseil-etat.fr/>.

ADDE - Avocats pour la Défense du Droit des Etrangers

ANAFE, Association Nationale d'Assistance aux Frontières pour les étrangers - <http://www.anafe.org/>.

Association professionnelle des Rapporteurs près la Commission des Recours des Réfugiés (APRA-CRR) - <http://www.apra-crr.asso.fr>.

CICADE (Centre pour l'Initiative Citoyenne et l'Accès au(x) Droit(s) des Exclus) - <http://cicade.asso.free.fr/>.

CIMADE (Comité intermouvement auprès des évacués) - <http://www.cimade.org>.

COMEDE (Comité médical pour les exilés) - www.comede.org/.

Coordination Française pour le droit d'asile - <http://cfda.rezo.net/>.

FASTI 'Fédération des associations de soutien aux travailleurs immigrés) - www.fasti.org.

Forum réfugiés - <http://www.forumrefugies.org>.

France Terre d'asile - FTDA - <http://www.france-terre-asile.org/>.

GISTI (Groupe d'Information et de Soutien des Immigrés) - <http://www.gisti.org/>.

Actualité des mouvements de sans papiers - <http://pajol.eu.org/>.

Žrtve trgovine ljudima :

Comité contre esclavage moderne

31, rue des Lilas 75019 Paris

Tél : 01.44.52.88.90 - Fax : 01.44.52.89.09

infoccem@wanadoo.fr

Association ALC - <http://www.association-alc.net/default.asp>

Secours Catholique - <http://www.secours-catholique.asso.fr/>

13. Državljanstvo

Deca rođena u Francuskoj (uključujući i prekookeanske teritorije) od barem jednog roditelja koji je francuski državljanin automatski stiču francusko državljanstvo na rođenju. Dete rođeno u Francuskoj od stranih roditelja može steći francusko državljanstvo: na rođenju ukoliko je bez države; sa napunjenih 18 godina ako je živelo u Francuskoj najmanje 5 godina od svoje 11 godine; sa napunjenih 16 godina na zahtev deteta ukoliko živi u Francuskoj; sa 13 godina na zahtev roditelja ukoliko živi u Francuskoj; ukoliko je rođeno u Francuskoj od roditelja koji su rođeni pre sticanja nezavisnosti kolonije/teritorije koja je u prošlosti bila pod francuskim suverenitetom; na rođenju ukoliko je rođeno u Francuskoj pre 1. januara 1994; sa 18 godina ukoliko je rođeno u Francuskoj 1. januara 1994. ili kasnije.

Osoba može podneti zahtev za francusko državljanstvo po principu sticanja državljanstva (naturalizovanjem) nakon pet godina provedenih u Francuskoj. Period boravišta smanjuje se na dve godine za one koji su diplomirali na francuskim univerzitetima ili na grande ecole. Sticanje državljanstva po osnovu boravišta odobrava se objavljivanjem proglasa u Službenom glasniku odlukom Ministarstva Rada, socijalne kohezije i stanovanja. Strano lice koje živi u Francuskoj u braku sa francuskim državljaninom duže od dve godine može dobiti francusko državljanstvo na osnovu izjave, ukoliko su supružnici živeli u Francuskoj neprekidno godinu dana. Pored mnogih dokumenata potrebnih za dokazivanje državljanstva podnosioca zahteva kao i državljanstva njegovog supružnika, postoji i uslov određenog poznanjavanja francuskog jezika. Izjavu o državljanstvu daje bračni par u lokalnom sudu, ili u francuskom konzulatu preko okeana. Izjavu se usvaja ili odbija odlukom Ministarstva pravde. Dvojno državljanstvo dozvoljeno je od 1973.

14. Ostale korisne informacije

Ministarstvo unutrašnjih poslova, Prekookeanske Francuske i lokalne vlasti

Place Beauvau

75800 Paris

01 49 27 49 27

Pomoćnik ministra za spoljne i evropske poslove zadužen za spoljne poslove i ljudska prava

37, Quai d'Orsay
75007 Paris
01 43 17 53 53

Ministar za imigraciju, integraciju, nacionalni identitet i podržani razvoj

101, rue de Grenelle
75007 Paris
01 55 55 10 10
<http://www.premier-ministre.gouv.fr/iminidco>.